

Vlaams
Parlement

vergadering **C38 – BIN3**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme

van 22 oktober 2013

INHOUD

- Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over jeugdherberg Bruegel
- 105 (2013-2014) 3
- Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de uitdagingen voor het integratiebeleid, naar aanleiding van de resultaten van de Socio-economische Monitoring 2013
- 2231 (2012-2013)
- Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de achterstelling van etnische minderheden bij de Vlaamse overheid op basis van de nieuwe diversiteitscijfers van de dienst Emancipatiezaken en de resultaten van de Socio-economische Monitoring 2013
- 2293 (2012-2013)
- Vraag om uitleg van de heer Kurt De Loor tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de nieuwe telmethode voor medewerkers van een andere origine bij de Vlaamse overheid
- 98 (2013-2014) 4
- Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het OESO-rapport over inburgering in Brussel
- 75 (2013-2014)
- Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over een mogelijk verplicht inburgeringstraject in Brussel
- 95 (2013-2014) 16
- Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de rol van religie in het integratiebeleid en de interreligieuze dialoog
- 233 (2013-2014) 23
-

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder

Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over jeugdherberg Bruegel - 105 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, Toerisme Vlaanderen wilde in 2010 het jongerentoeerisme de hand reiken met een renovatie- en uitbreidingsprogramma voor Jeugdherberg Bruegel, de enige Vlaamse in Brussel sinds 1981. De jeugdherberg, die wordt uitgebaat door de Vlaamse Jeugdherbergen vzw, kreeg in 2010 groen licht voor een uitbreiding. De Vlaamse Regering maakte hiervoor 4,2 miljoen euro vrij. De jeugdherberg zou er 52 bedden bijkrijgen, waarmee de totale capaciteit op 187 plaatsen komt.

Minister Smet zet vanuit zijn bevoegdheden Jeugd en Brussel zijn schouders mee onder het project. Hij neemt de personeelskosten en de subsidies voor overnachting voor zijn rekening. Het dossier rond de jeugdherberg kende en kent heel wat moeilijkheden. Een van de moeilijkheden was de grondverwerving in het dossier, maar dat probleem is van de baan. Alle procedures blijken nu afgerond. Enkel de bouwvergunning blijft uit.

Minister, u gaf in Brussel Deze Week van 26 september 2013 aan dat u Brussels minister-president Rudi Vervoort in juli al ontmoette over de bouwvergunning. U zei dat op alle redelijke opmerkingen betreffende de bouwvergunning werd ingegaan. Als er over alles uitsluit is, dan zouden de werken relatief snel gestart kunnen worden, mogelijk in de eerste helft van 2014.

Minister, hebt u ondertussen nog rond de tafel gezeten met de stad Brussel en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Zo ja, wat waren de resultaten van deze gesprekken? Zo nee, staan er nog gesprekken gepland?

De vooropgestelde timing om de werken te starten kan niet gehaald worden. Voldoet het begrote bedrag om de werken te starten? Welke timing hanteert Toerisme Vlaanderen nu? Zijn er private partners die het dossier mee financieren? Zo ja, welke partners? Zo nee, is er gezocht naar financiering vanuit de private organisaties?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Sinds het interview zijn er geen gesprekken meer geweest tussen Toerisme Vlaanderen en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Kort ervoor was er wel overleg tussen Vlaanderen en de gewestelijke administratie. Toerisme Vlaanderen kon mij vertellen dat de gewijzigde bouwaanvraagplannen deze week bezorgd zullen worden aan de stad Brussel. Toerisme Vlaanderen heeft die aangepaste plannen ingediend op 2 oktober bij het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De procedure loopt.

De wijzigingen waarover ik het had in het interview zijn volgens het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zo significant dat er opnieuw een overlegcommissie moet plaatsvinden en dat de stad Brussel opnieuw een advies moet geven. Nadat de adviezen binnen zijn, kan volgens het gewest de vergunning snel worden afgeleverd. De stad krijgt een maximale termijn van 30 dagen voor haar advies. Indien in deze periode geen advies wordt afgeleverd, wordt het advies gunstig geacht. De termijn van de overlegcommissie zou niet beperkt zijn in tijd. Daar moet worden aangedrongen op actie zodat er niet te veel tijd verloren gaat. Ik heb persoonlijk minister-president Vervoort aangesproken vorige zaterdag na de uitvaart van Wilfried Martens. Ik heb hem gevraagd om werk te maken van zijn beloftes. In het beste geval zal de bouwvergunning eind dit jaar worden bezorgd.

Toerisme Vlaanderen heeft de nodige middelen vastgelegd. De investering voor de uitbreiding en verbouwing zal afgerond 4,9 miljoen euro bedragen. Zodra het Brusselse

Hoofdstedelijke Gewest de bouwvergunning aflevert, kunnen de werken worden opgestart. We schatten dat de twee fases kunnen worden afgerond in tweeënhalf jaar.

Er zijn geen private partners die de uitbreiding en renovatie mee financieren. Tijdens een eerste ronde om de inhaalbeweging jeugdverblijfsinfrastructuur te realiseren, werd gepoogd om een publiek-private samenwerking (pps) op te starten met Toerisme Vlaanderen. Er is getracht om een Special Purpose Vehicle (SPV) op te richten, met de jeugdherberg Brussel als een van de projecten. In mei 2008 is hiervoor een oproep tot kandidaatstelling gepubliceerd, maar er zijn geen inschrijvingen ontvangen. Hierna is beslist om te kiezen voor de klassieke procedure van directe investeringen. Dat is de meest voor de hand liggende procedure, gelet op de aard van de investeringen.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Ik dank u voor uw uitgebreid en gedetailleerd antwoord, minister. Ik concludeer daaruit dat ik in elk geval de periode van dertig dagen moet afwachten van de stad Brussel. Loopt die termijn al?

Minister Geert Bourgeois: Het hangt ervan af of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest het advies al heeft gevraagd. De bouwaanvraag is bij het gewest ingediend, zij moeten het advies vragen van de stad. Ze moeten het bezorgen aan de overlegcommissie. Ik weet niet hoe ver het ermee staat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de uitdagingen voor het integratiebeleid, naar aanleiding van de resultaten van de Socio-economische Monitoring 2013
- 2231 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de achterstelling van etnische minderheden bij de Vlaamse overheid op basis van de nieuwe diversiteitscijfers van de dienst Emancipatiezaken en de resultaten van de Socio-economische Monitoring 2013
- 2293 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Kurt De Loor tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de nieuwe telmethode voor medewerkers van een andere origine bij de Vlaamse overheid
- 98 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, de FOD Werkgelegenheid en het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR) presenteerden begin september de resultaten van de Socio-economische Monitoring. Ze startten met de ontwikkeling van dit meetinstrument in 2006.

Het brengt de positie op de arbeidsmarkt in kaart van werknemers naargelang hun Belgische, Europese of niet-Europese origine. Daarbij wordt niet enkel rekening gehouden met de nationaliteit van de werknemers, maar ook met hun herkomst en hun migratieachtergrond. In tegenstelling tot bij eerdere studies, waarbij vooral met steekproeven werd gewerkt, werd nu

de sociaal-economische positie van de hele actieve bevolking in kaart gebracht. Tot nu toe waren er over de positie op de arbeidsmarkt van migranten van de tweede of derde generatie enkel onvolledige gegevens ter beschikking. Daarmee vult dit rapport een belangrijke lacune.

Het rapport bevat erg veel cijfermateriaal. De belangrijkste conclusies zijn dat ook in het Vlaamse Gewest de werkgelegenheidsgraad bij de autochtone Belgen veel groter is dan bij de personen met een origine van buiten de Europese Unie. De werkgelegenheidsgraad bij personen die afkomstig zijn uit een EU-land, situeert zich hiertussenin. Ook blijkt er een systematische ondervertegenwoordiging of net oververtegenwoordiging te zijn in diverse sectoren van bepaalde categorieën van werknemers van buitenlandse origine. Deze werknemers zijn oververtegenwoordigd als het gaat over banen met een minder gunstig beroepsstatuut, een lagere verloning en een minder gunstige arbeidsregeling.

De Vlaamse Regering keurde op 20 juli 2012 het geïntegreerd actieplan Integratiebeleid 2012-2015 goed. Twee strategische doelstellingen in dat plan zijn enerzijds het realiseren van evenredige en volwaardige participatie en anderzijds het versterken van de sociale cohesie binnen de samenleving. Een gesegregeerde participatie op de arbeidsmarkt is een bedreiging voor deze beide doelstellingen. Dit plan heeft ook raakvlakken met andere plannen van de Vlaamse Regering, waaronder het Actieplan Gelijke Kansen. Ook werd vorig jaar het Actieplan Bestrijding Arbeidsgerelateerde Discriminatie geactualiseerd, dat uiteraard onder de bevoegdheid van de minister van Werk valt.

De Socio-economische Monitoring heeft niet als doelstelling uitsluitend te geven over de oorzaken van de segregatie op de arbeidsmarkt. Daarvoor ontbreken toch nog een aantal gegevens, bijvoorbeeld over de scholingsgraad. De cijfers die uit het rapport komen, bevestigen echter wel dat het halen van de genoemde strategische doelstellingen een grote uitdaging vormt voor Vlaanderen.

Minister, welke conclusies trekt u uit deze monitoring voor het te voeren integratie- en inburgeringsbeleid? Acht u het noodzakelijk een evenredige en volwaardige deelname aan de arbeidsmarkt meer uitdrukkelijk op te nemen bij de operationele doelstellingen in het geïntegreerd actieplan Integratiebeleid? Plant u naar aanleiding van deze monitoring verder overleg met alle betrokken partijen – de sociale partners, het allochtone middenveld, de integratiesector – en met uw collega's van Werk en Onderwijs?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, geachte leden, ik verwijs naar hetzelfde rapport als de voorgaande spreker. Daaruit is gebleken dat het percentage van personeelsleden met een migratieachtergrond is gestegen, van 2,8 procent naar 3 procent. Dat is een stijging, maar uiteraard blijft dat een dramatisch laag cijfer. Volgens cijfers van de Studiedienst van de Vlaamse Regering is 14,7 procent van de Vlaamse bevolking van niet-Belgische origine. Dezelfde ondervertegenwoordiging van etnische minderheden bij de Vlaamse overheid blijkt ook uit de cijfers van de Socio-economische Monitoring 2013. Deze unieke dataset van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO) en het CGKR kwam tot stand door sociaal-economische gegevens van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid te koppelen aan demografische achtergrondgegevens van het Rijksregister. De etnische achtergrond van een persoon werd bepaald door te kijken naar de nationaliteit en het geboorteland van de personen zelf en naar die van de ouders en de grootouders. Uit de resultaten blijkt dat etnische minderheden in Vlaanderen sterk ondervertegenwoordigd zijn in het openbaar bestuur, met als NACE-code O (Nomenclature Générale des Activités Économiques dans les Communautés Européennes).

Op basis van de diversiteitscijfers van zowel de dienst Emancipatiezaken als de Socio-economische Monitoring 2013 kunnen we stellen dat we met een probleem zitten. Het personeel van de Vlaamse overheid weerspiegelt vandaag geenszins de diversiteit van de Vlaamse bevolking. Met cijfers kan men natuurlijk wel een en ander aanpassen. Collega De

Loor zal daar straks een vraag over stellen. Het feit is echter dat het streven van de Vlaamse overheid om tegen 2015 4 procent mensen met een migratieachtergrond in dienst te hebben vandaag, als dit zo blijft, niet wordt bereikt. Na een grote sprong van 2,0 procent naar 2,7 procent in 2010 is die groei beginnen te slabakken. In 2011 ging het over een stijging met 0,3 procent, in 2012 over een groei met 0,2 procent. Samen met de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) stel ik vast dat bij het huidige groeitempo het streefcijfer van 4 procent, een streefcijfer dat ook al is aangepast, tegen 2015 niet zal worden gehaald. De besparingen bij het overheids personeel zijn daar ongetwijfeld niet vreemd aan. Minister, toch hoop ik dat u niet van plan bent om dit streefcijfer te verlagen, net zoals dat is gebeurd met het streefcijfer voor de personeelsleden met een arbeidshandicap. Als streefcijfers niet worden gehaald, dan vind ik dat men een tandje bij moet steken en niet het streefcijfer zelf mag aanpassen. Besparingen mogen ook geen reden zijn om diversiteitsinspanningen te laten slabakken.

Minister, uit de cijfers van de dienst Emancipatiezaken die in juni werden bekendgemaakt, blijkt dat er met betrekking tot het percentage van personeel van niet-Belgische origine heel wat verschillen tussen de diverse entiteiten bestaan. Hoe verklaart u die verschillen, en wat gebeurt er met de entiteiten die in 2015 hun specifieke streefcijfers niet halen? Is er met andere woorden een stok achter de deur?

Een van de aanbevelingen van de onderzoekers van de Socio-economische Monitoring 2013 is de arbeidsmarkt meer te richten op competenties en minder op formele diploma's. Hoe vaak werd, sinds de goedkeuring van de procedure van de elders verworven competenties (EVC), reeds gebruikgemaakt van die procedure voor functies bij de Vlaamse overheid? Waarom wordt dit instrument niet meer ingezet om mensen met een buitenlands diploma betere kansen te bieden?

Een andere aanbeveling van de Socio-economische Monitoring 2013 is om de taalvereisten voor functies zo juist mogelijk af te stemmen op de werkelijk vereiste competenties. Momenteel moeten sollicitanten die niet over de vereiste diploma's of getuigschriften beschikken waaruit blijkt dat zij onderwijs in het Nederlands gevolgd hebben, een taalcertificaat artikel 7 te behalen. Enkel Selor is bevoegd om deze taaltesten af te nemen.

Afhankelijk van het niveau van het diploma zijn er vier taaltesten artikel 7: niveau 1/A 'Master, licentiaat, doctor', niveau 2+/B 'Graduaat, bachelor', niveau 2/C 'Hoger secundair onderwijs' en niveau 3/D 'Lager secundair onderwijs of geen diplomaveren'.

De taaltesten en -criteria maken dus een onderscheid tussen deze vier diplomaniveaus. Men kan zich de vraag stellen of er niet meer verfijnde taalcriteria en -testen mogelijk zijn. Het lijkt aangewezen om meer te differentiëren. Men kan bijvoorbeeld inzake het vereiste taalniveau een onderscheid maken tussen luistervaardigheid, leesvaardigheid, spreekvaardigheid en schrijfvaardigheid. Niet voor alle functies met bijvoorbeeld hoger secundair als diplomaveren is een even hoog taalniveau op deze vier criteria noodzakelijk.

Daarnaast kan men ook werken met de zes taalcompetentieniveaus van het Europees Referentiekader in plaats van met de huidige vier diplomaniveaus. Minister, waarom verkiest u met de huidige procedure te werken, hoewel die wellicht de slaagkansen van anderstaligen negatief beïnvloedt? Overweegt u om meer verfijnde taalcriteria en -testen in te voeren?

Een laatste aanbeveling van de Socio-economische Monitoring is om de nationaliteitsvereisten voor statutaire functies te laten vallen. Momenteel komen voor statutaire functies enkel de burgers van de Europese Economische Ruimte in aanmerking. Met de zesde staatshervorming mag Vlaanderen binnenkort over een groot stuk van het ambtenarenstatuut beslissen. Als we willen, kunnen we de nationaliteitsbeperkingen voor statutaire functies dus laten vallen, net zoals dat al voor de contractuele functies het geval is. Hoe denkt u over deze nationaliteitsbeperkingen?

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Minister, de Vlaamse overheid ontwikkelde een nieuwe telmethode voor ambtenaren bij de Vlaamse overheid met een migratieachtergrond. Ik vind dat op zich een goede zaak. Het gaat over een professionalisering die wordt doorgevoerd. Voorheen werd er geteld op basis van vrijwillige registratie. Door die nieuwe telmethode telt de Vlaamse overheid 3,8 procent medewerkers van een andere origine in plaats van 3 procent bij de oude telmethode. Ik heb ook begrepen dat het reële cijfer nog een stuk hoger zou kunnen liggen. De Kruispuntbank heeft immers onvoldoende gegevens over 14 procent van de personeelsleden, voornamelijk uit de regio Antwerpen.

In het nieuwe telsysteem word je beschouwd als een persoon met een migratieachtergrond als je zelf een nationaliteit hebt van buiten de EU-15 of als een van je ouders of grootouders dat hebben. Het was dan ook een verrassing toen ik op een ochtend vaststelde dat mijn vrouw daar ook toe behoorde. Een ambtenaar die in België is geboren met een grootvader uit Noorwegen, behoort volgens het nieuwe telsysteem tot de ‘allochtone’ categorie.

Minister, door de nieuwe telmethode komt de Vlaamse overheid dicht bij het streefcijfer van 4 procent dat werd vooropgesteld tegen 2015. Dat cijfer werd opgesteld op basis van de oude telmethode. Ik wil u dan ook vragen of u van plan bent om ook het streefcijfer bij te stellen, lees te verhogen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Het is goed dat hier vragen worden gesteld die zijn gelinkt aan het monitoringrapport dat we hebben gekregen. De cijfers uit die monitoring waren tot nu toe te weinig bekend. Die cijfers tonen het belang aan van de uitbouw van een horizontaal integratiebeleid.

Er is gezegd dat de gegevens in verband met de scholingsgraad ontbreken in het rapport. Uit het rapport blijkt dat de opleiding enkel beschikbaar is voor werkzoekenden. Dat is wellicht de belangrijkste beperking in het datawarehouse van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid zoals het er vandaag uitziet. Dat wordt ook aangegeven in het rapport. Er wordt echter ook gewerkt aan een betere integratie van onderwijsgegevens. Als we het over monitoring hebben, is het essentieel om die cijfers in beeld te brengen.

Cijfers kunnen ook niet losgekoppeld worden van de instroom, zo blijkt uit het rapport. We hebben het hier een tijdje geleden gehad over de cijfers van Eurostat. Daarbij kwam men tot de conclusie dat in België de instroomcijfers voor 2011 bestaan uit 85 procent ‘passieve’ migratie en 15 procent ‘actieve’ migratie of economische migratie en studie.

Intussen heeft onze eigen administratie studies gemaakt met recentere cijfers voor 2012. Daaruit blijkt dat de verhouding voor Vlaanderen iets gunstiger is, maar absoluut nog niet zoals in echte migratielanden met een actief migratiebeleid. In Vlaanderen behalen we 67 procent versus 33 procent. Dat heeft alleen maar te maken met het feit dat er nu veel meer instroom is uit Midden- en Oost-Europa. Dat zijn heel veel mensen die komen om te werken terwijl je uit de derde landen heel veel mensen hebt die niet over het vereiste diploma beschikken of via volgmigratie of via asiel komen en veel trager doorstromen naar de arbeidsmarkt.

Dat is een belangrijke conclusie, want ze is opgemaakt, zoals u terecht aanhaalt, door de FOD Werkgelegenheid maar ook door het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding. Ik citeer uit de studie: “Een tweede mogelijke verklaring voor onze ongunstige internationale positie schuilt in een verschil tussen de niet-EU-burgers in ons land en deze elders. Indien ons land vooral groepen aantrok die, ook als ze in een ander land zouden zijn terechtgekomen, moeilijker op de arbeidsmarkt inzetbaar zijn, dan kan uiteraard een minder gunstige uitkomst worden verwacht. Wie de geschiedenis van het migratie- en integratiebeleid van ons land bekijkt, kan moeilijk om de vaststelling heen dat personen met een zwakke socio-economische achtergrond hierin oververtegenwoordigd zijn. Sinds het beperken van de echte economische migratie vanaf de jaren zeventig van vorige eeuw” –

weet dat wij officieel sinds 1973 een migratiestop hebben – “gaat het naast de erkenning als vluchteling en het gevoerde regularisatiebeleid vooral om personen die zich in België vestigen via gezinshereniging.”

Ik ben vanmorgen in Houthalen-Helchteren geweest. Van de nieuwkomers is 50 procent gezinshereniger. We zitten in een derde generatie nog altijd met die fenomenen, die natuurlijk heel belangrijk zijn. Daarom is die studie ook zo belangrijk. Ze is mee opgemaakt door het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding. Daarin wordt exact hetzelfde gezegd als wat ik hier al een hele tijd zeg.

Het hoeft geen betoog – dat zegt ook het centrum en de FOD – dat het effecten heeft op de tewerkstelling en op de participatie. Daarom is het zo belangrijk om een horizontaal beleid te voeren dat inzet op alle domeinen. Ik heb hier al eens de vergelijking gemaakt met migratielanden, recentelijk met Québec, waar ik ben geweest. Daar is 72 procent een actieve ‘migrant’. Dat is het omgekeerde van bij ons. In Vlaanderen is de verhouding ongeveer twee derde en een derde. Bij hen is het meer dan twee derde. Daar hebben ze bovendien meer dan 45 procent mensen met meer dan veertien jaar scholing bovenop de kleuterjaren. Dat is lagere school, secundaire school plus nog minstens een hogeschoolvorming. Dat zijn totaal andere instromen. Wie het heeft over ons integratie- en inburgeringsbeleid, mag dat niet los zien van die context.

De aanbevelingen van het rapport hebben dan ook voor een belangrijk deel betrekking op de federale overheid. Men zegt dan ook: onze arbeidsmarkt is moeilijk toegankelijk en weinig mobiel door de werkloosheidsval, onze hoge loonkost en ons weinig activerende arbeidsrecht. Dat zijn vaststellingen uit het rapport. Groepen die zwak staan, zoals anderstalige nieuwkomers, laaggeschoolden en langdurig werklozen, zijn het eerste en voornaamste slachtoffer. Op de pagina’s 314-316 zegt het rapport dat de arbeidsmarkt moet worden hervormd. Dat ontslaat ons niet van onze verantwoordelijkheid. Het is niet omdat je in een context werkt die uiterst moeilijk is, dat je geen actief integratie- en inburgeringsbeleid moet voeren, daargelaten dat het grootste deel van de instroom nu komt uit landen die we niet verplicht kunnen inburgeren. We zitten nu in een situatie dat 60 procent binnenkomt uit de Europese Unie en dat daar geen verplichte inburgering op van toepassing is. Dat is dus een gewijzigde omstandigheid.

We hebben een aantal maatregelen genomen. Inzake horizontaal beleid zetten we met de onderwijshervorming die we doorgevoerd hebben in op een van de vitale onderdelen. Wij verspillen talenten van nieuwkomers omdat ze onvoldoende taalkennis hebben. Dat is bijzonder jammer. Kinderen kunnen niet volgen in de klas, niet omdat ze minder intelligent zijn. Ik zie ook niet in waarom ze minder intelligent zouden zijn, ik neem aan dat een doorsnee van kinderen van nieuwkomers en een doorsnee van kinderen van autochtonen exact dezelfde doorsnede is. De taalachterstand is zeer nefast.

Ik heb vanmorgen de cijfers van Houthalen-Helchteren uit de monitor gehaald. Twee derde van de kinderen van allochtonen hebben in die gemeente schoolse achterstand in het secundair onderwijs. Dat zijn natuurlijk dramatische cijfers. Daarom moeten we op de hele ketting inwerken en moeten we dat ook voor ogen hebben. Je kunt niet alleen maar zeggen dat het aan de arbeidsmarkt ligt, je moet mensen uiteraard op de arbeidsmarkt helpen, je moet bijkomende opleidingen aanbieden en allerlei trajecten ontwikkelen, maar je moet op de hele ketting inwerken, zo niet gaan we ondermaats blijven scoren. Ik ben het niet die zegt dat we ondermaats scoren. In de plenaire vergadering is enkele weken geleden nog aan bod gekomen dat het OESO-rapport (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) zegt dat de geletterdheid van de migranten in de OESO-landen nergens zo laag is als in België. Dat zijn dingen die ons moeten aanzetten tot nadenken en ook tot handelen.

De maatregel in Onderwijsdecreet (OD) XXIII is een belangrijke maatregel, net zoals onze maatregel in het kader van het NT2-beleid, om het taalniveau open te trekken. Er zijn natuurlijk ook andere horizontale initiatieven en beleidsvelden die in aanmerking komen. Uw

collega Fournier heeft de minister van Werk al ondervraagd over het beleid dat daaromtrent wordt gevoerd.

Ik kom tot uw tweede en derde vraag. Dat gaat over arbeid. Ik ben het volledig met u eens dat werk het volle gewicht moet krijgen in het integratiebeleid. Op het moment dat je werk hebt in een samenleving, hoor je erbij. Dan ben je actief, dan verdien je je kost en bouw je een toekomst op. Wie werkloos is, wie niet in aanmerking komt voor een job, heeft het gevoel nog altijd geen volwaardig lid te zijn van de samenleving en iets te mankeren. Het is dus bijzonder belangrijk dat we daar werk van maken.

Dit is geen aparte doelstelling in het huidige actieplan. Dat is vanuit de redenering dat personen van vreemde origine binnen verschillende domeinen achterstand vertonen, en dat je moet streven naar een aaneensluitend beleid, waarbij gelijktijdig wordt gewerkt op al die verschillende domeinen. De eerste strategische doelstelling is omvattend en luidt: “Het realiseren van evenredige en volwaardige participatie.”

Dat betekent natuurlijk niet dat evenredige arbeidsdeelname geen thema is, dat niet wordt opgenomen binnen de werkzaamheden van de commissie, integendeel. Een doelstelling voor onze eigen Vlaamse overheid bijvoorbeeld is de 4 procentdoelstelling. Ook in het kader van het loopbaanakkoord engageren de sociale partners zich om ruim aandacht te besteden aan de evenredige arbeidsdeelname en de duurzame diversiteit. Die acties situeren zich in het actieplan onder een ruimere, meer generieke operationele doelstelling 1.5.

Ook het Minderhedenforum, de koepel dus van het allochtone middenveld, is actief in het thema Werk. Op 17 september was er een studiedag over diversiteit in werving en selectie, georganiseerd door Jobpunt, de stad Gent en het Minderhedenforum. Binnen dat Minderhedenforum is er ook een werkgroep Tewerkstelling. Die biedt verenigingen de mogelijkheid te overleggen, expertise en goede praktijken uit te wisselen en aanbevelingen te doen.

Dan is er het project Work-Up: consultants die werkzoekenden begeleiden, activeren en toeleiden. Daarnaast is er vertegenwoordiging in de SERV en in het stakeholdersforum VDAB. Ook de VDAB zelf neemt maatregelen. Het doelgroepenbeleid van de VDAB is ingeschreven in de beheersovereenkomst. Binnen het jaarlijks ondernemingsplan bepaalt de VDAB welke acties voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt, waaronder personen met een migratieachtergrond, zullen worden genomen.

Een cijfer: in 2012 waren er 13.545 inburgeraars die bij de VDAB instroomden via het onthaalbureau en die een inwerkingstraject zijn begonnen. Met de onthaalbureaus zetten we in op taal, maatschappelijke oriëntatie en loopbaanoriëntatie. Meer dan 13.000 mensen die zijn toegeleid naar een traject bij de VDAB: dat is toch een indrukwekkend cijfer. Voor een ruimere, meer gedetailleerde toelichting verwijs ik naar het antwoord van de Vlaamse minister bevoegd voor werk op de vraag om uitleg van Martine Fournier.

Wat de integratiesector betreft, is tewerkstelling niet een thema dat door iedereen wordt opgenomen. Dat is niet omdat het niet belangrijk is, maar wel omdat hier grotere spelers actief zijn en omdat de impact die de sector hierop kan uitoefenen, niet de grootst mogelijke is. Toch zijn er enkele goede initiatieven en projecten, zoals de8 in Antwerpen, het Provinciaal Integratiecentrum (PRIC) in Vlaams-Brabant, dat in samenwerking met Randstad Diversity en het regionaal sociaal-economisch overlegcomité (RESOC) een vorming ‘meer allochtonen op de arbeidsmarkt’ organiseert om instanties en besturen aan te zetten te werken aan een eigen divers personeelsbeleid. Daarnaast is er heel wat uitwisseling van methodieken en goede praktijken. Wat telt, is het uiteindelijke resultaat: realiseren we evenredige arbeidsdeelname of niet? En indien de cijfers niet verbeteren, moet het beleid zich vragen stellen, en moet er eventueel worden bijgestuurd.

Dergelijke ‘evidencebased policy’ vereist goede monitoring. Dat gebeurt al via de Socio-economische Monitoring van het CGKR en de outputmonitoring van projecten. Maar om nog

beter op te volgen heb ik een Vlaamse migratie- en integratiemonitor laten ontwikkelen. Die is ontwikkeld door het Steunpunt Inburgering en Integratie, wordt eind november voorgesteld, bevat een aantal kernindicatoren op het vlak van werk, onderwijs, inkomen, sociale uitsluiting en maatschappelijke participatie, en zal kunnen worden gebruikt door de Commissie Integratiebeleid bij de opmaak van het nieuwe geïntegreerde actieplan.

Mijnheer Van Malderen, in uw vraag om uitleg had u het over achterstelling. Ik denk dat dat een lapsus is. Je kunt spreken van achterstand, maar vanwege de Vlaamse overheid gebeurt er zeker geen achterstelling, integendeel. We voeren een actief beleid voor evenredige participatie, streefcijfers enzovoort. Ik veronderstel dus dat het hier over een lapsus gaat.

In 2006 heb ik de streefcijfers ingevoerd. Sindsdien hebben we veel vooruitgang geboekt. In 2006 zijn we gestart met 1,1 procent personen met een migratieachtergrond. In 2007 hebben we meteen een stap voorwaarts gezet naar 1,7 procent. De volgende jaren zijn we in stijgende lijn blijven gaan. In zeven jaar tijd hebben we met de oude methode een stijging van 3 procent. In het actieplan heb ik laten opnemen dat we zouden kijken of we een betere telling konden doen.

De vrijwillige registratie vertoont mankementen. Mensen zijn nu eenmaal niet verplicht zich te melden. Dat geldt ook voor mensen met een handicap. Er zijn mensen die zich niet laten registreren. In samenwerking met de emancipatieambtenaar, Ingrid Pelssers, die dit als afscheidscadeau heeft opgeleverd, hebben we de nieuwe monitoring kunnen brengen. Aan de hand van een anonieme en geautomatiseerde telmethode via de Kruispuntbank Sociale Zekerheid, die de nationaliteit van het personeelslid en van de ouders van de medewerker en zijn of haar zijn grootouders nagaat, met respect voor de privacywetgeving, hebben we die telmethode kunnen hanteren. Dat is geen informatie op individueel, maar op geaggregeerd niveau.

Volgens deze telmethode tellen we nu al 3,8 procent medewerkers met een migratieachtergrond bij de Vlaamse overheid. Dat zijn cijfers van 31 december 2012. Ook daar wordt mij gezegd dat het reële cijfer nog hoger zal liggen, omdat van bijna 15 procent van de medewerkers niet tot op het niveau van de grootouders achterhaald is kunnen worden of er een migratieachtergrond was. Misschien zaten we eind 2012 dus aan het streefcijfer van 4 procent. Als dat niet het geval was, is het mijns inziens heel realistisch om aan te nemen dat we in 2015, het moment waarop het streefcijfer gehaald moet worden, het ook zullen halen. Er zou heel veel tegenslag mee gemoeid zijn, mocht dat niet zo zijn.

Bij het hanteren van streefcijfers zijn we gebonden door de principes van gelijke toegang. Je kunt niet positief discrimineren. Dat is ook de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie. Ik heb in 2006 wel in het Vlaams personeelsstatuut ingevoerd dat bij gelijkwaardige kandidaten de voorrang uitgaat naar de personen van de doelgroep, zolang zij ondervertegenwoordigd zijn. Dat geldt voor alle doelgroepen.

Dat heeft bij topambtenaren ook al minstens één keer gespeeld. Iedereen was ervan overtuigd dat er in de eindselectie twee gelijkwaardige kandidaten waren. Er is toen gekozen voor de vrouwelijke kandidaat, gelet op de ondervertegenwoordiging van de doelgroep. Gelet op het arrest-Abrahamsson en het arrest-Marshall is dat de meest verregaande maatregel die je kunt nemen: voorrang voor de ondervertegenwoordigde doelgroep bij gelijkwaardige kwalificatie. Als je het gelijkheidsbeginsel doorkruist en een beter gerangschikte kandidaat niet benoemt, dan zul je het onderspit delven bij procedures daaromtrent.

Er zijn inderdaad verschillen tussen de entiteiten. Er zijn er die het heel goed doen en al een pak boven het streefcijfer zitten. U vindt de cijfers trouwens op de website van Bestuurszaken. Er zijn er dus een aantal die veel beter doen, en ik wil ze hier gerust citeren. Mijn eigen agentschap Facilitair Management: 5,91 procent. VDAB: 5,79 procent. Departement internationaal Vlaanderen: 5,41 procent. Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap: 5,40 procent. Het Agentschap Onderwijscommunicatie en het Vlaams

Energieagentschap: elk 4,69 procent. De Lijn: 4,65 procent. VMSW: 4,29 procent. Mijn Agentschap Overheidsvorming: 4 procent.

Er zijn dus toch wel een aantal belangrijke spelers die 4 procent of meer halen, maar er zijn er ook een aantal die dat nog niet doen. Bij sommige moet je eraan toevoegen dat het iets normaler is dat het wat langer duurt. Als je met een heel jonge populatie zit en je zit in een periode van minder wervingen of een reductie van het aantal personeelsleden, is de uitstroom minder groot dan bij anderen. Op dat moment kun je ook minder wervingen doen.

De streefcijfers zijn opgelegd. Ik heb maatregelen genomen in het actieplan dat op 21 december 2012 is goedgekeurd door de regering. We hebben afgesproken dat bij de evaluatie van de topambtenaren rekening zal worden gehouden met de inspanningen die zij geleverd hebben op het vlak van diversiteit en het behalen van de streefcijfers voor de diverse kansengroepen.

Dat is nu in 2013 een eerste keer van toepassing, wanneer er geëvalueerd zal worden. Die evaluatie moet natuurlijk gebeuren door elk van de collega's.

Ik ben het volledig eens met de aanbeveling om meer in te zetten op competenties dan op formele diploma's. U weet dat ik een bijna uitputtende inspanning geleverd heb om daar finaal toe te komen. Dat zijn bijzonder zware en moeilijke onderhandelingen geweest met de vakbonden, om uiteindelijk tot een akkoord te komen. Ze waren daar, om het zacht uit te drukken, zeer reticent in. Finaal hebben we wel een regeling getroffen, maar die is nogal zwaar, omdat er ook een externe actor bij betrokken wordt, namelijk de VDAB.

Ik heb op 28 september 2012 aan alle diensten van de Vlaamse overheid een omzendbrief verstuurd met een toelichting bij dat mechanisme van aanwerving met elders verworven competenties. Daar is tot nu toe één keer toepassing van gemaakt, maar dat was een oneigenlijke toepassing en is dus niet doorgegaan. Ik moet dus zeggen dat er tot nu toe nog geen toepassing van gemaakt is.

Het is evident dat ik dat systeem zal evalueren. De evaluatie zal eind dit jaar gebeuren. Ik zal een bevraging doen van de leidend ambtenaar. Dit systeem is ongeveer een jaar in werking. Als zou blijken dat de procedure op zich te zwaar en te omslachtig is en niet spoort met de intentie van de leidend ambtenaar om snel een vacature in te vullen, moeten we ook de moed hebben om die procedure te wijzigen, met of zonder akkoord van de vakbonden, want nu hebben we een naar mijn smaak vrij zware procedure uitgewerkt.

Er moet natuurlijk in de eerste plaats ook een mentaliteitswijziging komen bij de leidend ambtenaren. Tot nu toe was het altijd werven op basis van op diploma. Dit is nu het eerste jaar, dus we moeten daar wel een beetje begrip voor opbrengen. Niettemin is één keer, en dan nog een oneigenlijk gebruik, bijzonder zwak. Misschien zijn er in de huidige conjuncturele situatie minder noden tot zulke wervingen. We hebben nogal veel kandidaten bij vacatures, er zijn veel mensen op de arbeidsmarkt op zoek naar een job, en dus ook veel mensen met een diploma. Maar we zitten ook met een procedure die wellicht te zwaar zal blijken. Als dat zo is, moeten we daar de nodige conclusies uit kunnen trekken.

Ik heb al in 2010 door de Dienst Emancipatiezaken een onderzoeksrapport laten schrijven om het taalbeleid van de Vlaamse overheid door te lichten en aanbevelingen te doen. Een van de bevindingen was de zeer lage slaagpercentages op de taaltesten van Selor: de 'artikel 7'-testen, bedoeld voor die medewerkers die hun diploma behaalden aan een onderwijsinstelling waar Nederlands niet de voertaal is. Een aanbeveling was dan ook om de taaltesten voor medewerkers van de Vlaamse overheid door Vlaanderen te laten regelen. Nu is enkel Selor bevoegd. De federale wetgeving laat immers niet toe om andere attesten als evenwaardig te beschouwen.

Om hier verandering in te brengen, diende er dus een wetswijziging te gebeuren. Ik gaf mijn administratie de opdracht om een voorontwerp van taaldecreet op te stellen om de geldende

regeling te veranderen zodat niet enkel Selor, maar ook andere instanties gemachtigd zouden zijn om het bewijs van taalkennis uit te reiken. Het voorontwerp van taaldecreet werd op mijn voorstel in maart 2011 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering, maar is helaas gebotst op een negatief advies van de Raad van State. De Raad van State heeft gezegd dat niet Vlaanderen maar de federale overheid bevoegd is. De Raad van State heeft mijn stelling niet gevolgd dat de regeling van het vereiste niveau van taalkennis en van het bewijs van taalkennis behoort tot de bevoegdheid van de wetgever die de toegangsvoorwaarden tot het ambt regelt. Mijn stelling was dat dit impliciet een bevoegdheid was omdat Vlaanderen alle toegangsvoorwaarden regelde, dus ook de taalkennis. Het artikel in het ontwerp van decreet werd volledig verworpen. De Raad van State verwees daarbij uitdrukkelijk naar artikel 129, paragraaf 2, van de Grondwet, dat wijst op de bevoegdheid van de federale overheid inzake de diensten in het Nederlandse taalgebied gevestigd waarvan de werkkring verder reikt dan dit taalgebied, de diensten gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en de rand- en taalgrensgemeenten.

In 2012 heb ik mijn kabinet de opdracht gegeven om met het kabinet van staatssecretaris voor Ambtenarenzaken Hendrik Bogaert in overleg te gaan over deze kwestie. Er vonden twee ontmoetingen plaats, maar dit heeft niet tot een resultaat geleid. Tijdens dit overleg kwamen onder andere de knelpunten van de ‘artikel 7’-testen voor de Vlaamse overheid ter sprake, namelijk de lage slaagpercentages en de hoge moeilijkheidsgraad. Selor wenst echter niet in te gaan op de aanpassing van de taaltesten. Op Vlaams niveau testen we natuurlijk onrechtstreeks de taalkennis aangezien er examens worden georganiseerd en de taalniveaus die wij testen, zijn functioneel. Als je iemand aanwerft op niveau D, is het examen van een heel andere aard dan dat voor iemand van niveau A. Wij hebben dus ook een sleutel in handen, maar de Selorbevoegdheid blijft wel overeind.

Een laatste punt gaat over de nationaliteitsbepalingen. Wij botsen op een artikel van de Grondwet dat bepaalt: “De Belgen zijn gelijk voor de wet; zij alleen zijn tot de burgerlijke en militaire bedieningen benoembaar behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere gevallen door een wet kunnen worden gesteld.” Deze bepaling moet samen worden gelezen met de bepalingen inzake het vrij verkeer van werknemers binnen de Europese Economische Ruimte (EER) – dat zijn de EU-lidstaten plus Noorwegen, Liechtenstein, IJsland en Zwitserland – zodat enkel personen van de Europese Economische Ruimte kunnen worden benoemd tot ambtenaar. Contractuele functies kunnen worden ingenomen door zowel EER-onderdanen als niet-EER-onderdanen.

Wij kunnen dat niet zomaar wijzigen. Ik ben daar ook over aangesproken in de vorige periode. Wij hebben toen de federale overheid geadviseerd om artikel 10 te wijzigen. Artikel 10 is opnieuw vatbaar voor herziening. Als men het wil veranderen, moet eerst dat artikel van de Grondwet worden gewijzigd. Zo niet, hebben we een onmogelijkheid. We gaan in de onwettigheid als we dat artikel van de Grondwet overtreden. In de vorige regeerperiode hebben we op 20 februari 2009 al eens een gunstig advies verleend aan een voorstel tot wijziging van artikel 10 van de Grondwet.

De heer De Loor had een vraag over het telsysteem. Wij hanteren geen andere definitie dan voorheen in het bestaande systeem van vrijwillige registratie. Bij beide systemen kijkt men dus naar de nationaliteit van de persoon, naar diens ouders en diens grootouders. Dat is de VESOC-definitie, bepaald door het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité: “Medewerkers met een nationaliteit van een land buiten de EU-15 of medewerkers van wie minstens één ouder of twee grootouders de nationaliteit hebben van een land buiten de EU-15.” De tien lidstaten die in 2004 lid zijn geworden van de Europese Unie, behoren niet tot de EU-15 en hun inwoners worden beschouwd als mensen van vreemde origine. Het voorbeeld dat u geeft met betrekking tot Noorwegen, klopt niet. Het gaat over twee grootouders en niet over één grootouder, en bovendien behoort Noorwegen niet tot de Europese Unie.

De eerste resultaten van de anonieme en geautomatiseerde telmethode zijn veelbelovend. We komen aan 3,8 procent, en dat is gevoelig meer dan de 3 procent bij vrijwillige registratie. De nieuwe telmethode is nauwkeuriger en objectiever. Het reële cijfer zal nog hoger liggen zodat we misschien al in de buurt zitten van 4 procent of meer. In 2015 moet het cijfer in ieder geval haalbaar zijn.

Mijnheer De Loor, ik heb aan mijn administratie de opdracht gegeven om alle voorbereidende stappen te zetten om te komen tot een nieuwe aanpak. Ik neem aan dat dit een opdracht wordt voor de volgende regering, bij de regeringsformatie. Ik heb altijd gezegd dat we de doelstellingen zouden blijven handhaven – of we moeten er werk van maken om er te komen. Er is een eerste stap gezet doordat we een betere telmethode hebben. In het nieuwe ontwerp van actieplan, dat ik nog aan de regering moet voorleggen, zal een doelstelling worden opgenomen waarin staat dat een actualiseringsvoorstel zal worden opgemaakt voor de definities en voor de streefcijfers van de verschillende kansengroepen. We zitten nu dicht bij het behalen van het streefcijfer. We moeten ons nu buigen over die definitie. Nemen we nog de definitie van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) of zullen we met een andere definitie werken? Zullen we de hele EU zoals ze nu bestaat, nemen en dan de derdelanders erbij nemen, en zo meteen tot een ander streefcijfer komen? Volgens mij moet er in elk geval een nieuw streefcijfer worden geformuleerd. Als je het eerste streefcijfer hebt bereikt, is het logisch dat je een volgende stap wilt zetten. De administratie moet dat voorbereiden. Daarover zal de nieuwe regering die zal worden gevormd na 25 mei 2014, zich moeten uitspreken.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, met uw bijzonder exhaustief antwoord hebt u al meteen geanticipeerd op alle mogelijke bijkomende vragen.

Ik onthoud zes zaken. Ten eerste beklemtoont u de noodzaak van een horizontaal integratiebeleid. Vervolgens wijst u op de noodzaak van goede onderwijsgegevens, die op dit moment nog niet in die monitoring zitten maar die natuurlijk nog heel wat meer zaken aan het licht zouden kunnen brengen en voor het beleid ook zeer relevante informatie kunnen bevatten. Het inspelen op de hele ketting is een punt dat ik graag onderschrijf. Ten vierde, we kijken tegen eind november 2013 uit naar een door het Kruispunt uitgewerkte Vlaamse migratie- en integratiemonitor. Dat zal dan wellicht voor net na de begrotingsbesprekingen en de bespreking van de beleidsbrief zijn. Dat zal weer stof opleveren voor een volgende vraag of een volgend debat in deze commissie. Ten vijfde stel ik vast, minister, dat u redelijk optimistisch bent over het behalen van de streefcijfers voor de tewerkstelling in de Vlaamse overheid. U hebt een aantal voorbeelden gegeven van plaatsen waar men al boven die 4 procent zit. Globaal is er al 3,8 procent bereikt. De volgende Vlaamse Regering zal die nieuwe streefcijfers moeten bepalen, dat lijkt mij evident. Ten zesde, het is belangrijk om bij de evaluatie van de leidend ambtenaren ook dit punt mee in ogenschouw te nemen. Zij zijn het die dit uiteindelijk moeten realiseren. Je kunt veel zaken als doelstelling stellen, maar op een bepaald moment moet je ook mensen hebben die daarvoor verantwoordelijk zijn en die daarop kunnen worden aangesproken.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Minister, ik ben blij dat u erkent dat er in het geheel van de arbeidsmarkt nog bijkomende inspanningen nodig zijn om tot een voor de bevolking in Vlaanderen representatieve arbeidsmarkt te komen. U verwijst vrij breed naar het immigratiebeleid en naar problemen als taalachterstand en schoolse achterstand. U pleit voor een benadering over de hele ketting. Ik ben het daar in se mee eens. Alleen moet men er dan absoluut over waken dat we de hele ketting bewaken, want ik stel vast dat er een grote kloof is in de activiteitsgraad van autochtonen en allochtonen. Maar je vindt die kloof jammer genoeg ook terug bij hooggeschoolde allochtonen. Argumenten als schoolse achterstand en taalachterstand spelen daar natuurlijk veel minder een rol. De achterstand voor

hooggeschoolden is daar even structureel. Als we de hele ketting bekijken, moeten we ook die zaken aanpakken.

Ik zal nog eens nalezen wat u net hebt verteld over het juiste meten. Het is onze opdracht om er, ongeacht het streefcijfer, voor te zorgen dat de Vlaamse administratie, net als de hele arbeidsmarkt, idealiter representatief is voor de Vlaamse bevolking.

Wat betreft de erkenning van de verworven competenties: één oneigenlijke toepassing op één jaar, dat is inderdaad nul. Met de huidige procedure betekent dit dat dit een zaak om niets is. Die procedure is zwaar. U verwijst naar de vakbonden. Wij hebben ook contact met de vakbonden. Zij hebben een zekere schroom omdat zij schrik hebben voor willekeur en voor niet-objectiveerbare bevoordeling. Ik vermoed dat daar met de cijfers in de hand toch ook een mogelijkheid moet zijn om pragmatisch aan de slag te gaan. Her en der verneem ik toch dat de erkenning van verworven competenties minstens in theorie een verworvenheid is.

Met betrekking tot de taalvereiste heb ik een bijkomende vraag. U zegt dat u twee keer overleg hebt gehad met de heer Bogaert. Het is mij niet duidelijk geworden wie daar heeft laten weten dat er op artikel 7 geen resultaat kon worden geboekt: Selor of de heer Bogaert. Zelf verwijst u naar de taaltesten die Vlaanderen afneemt. Dat was een van mijn vragen. Vlaanderen hanteert vandaag het systeem van niveau A, B, C en D. Die quoteringen zijn gebaseerd op diplomaveren. Er zijn andere mogelijkheden, die veel meer functiegericht in plaats van niveaugericht werken. Bent u bereid om daarnaar te kijken?

Ten slotte nog dit: wat betreft de evaluatie van de leidend ambtenaren zijn er inderdaad entiteiten die de cijfers halen. Anderen halen die niet. U verwijst naar de aard van de samenstelling van het personeel. Ik begrijp dat. Het valt mij toch op dat de entiteiten die goed scoren onderling ook heel erg verschillen, en dat geldt ook voor de entiteiten die slecht scoren. Het lijkt dus niet zozeer een probleem te zijn van een 'onevenwichtige' samenstelling – veel of weinig laaggeschoolden, veel of weinig arbeiders, veel of weinig technisch geschoold personeel. Ongeacht die samenstelling zijn er blijkbaar altijd mogelijkheden. Ik hoop dat die vaststelling diegenen die nog een eind weegs moeten gaan, stimuleert.

De heer Kurt De Loor: Ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Mijn bekommernis is dat de Vlaamse administratie een afspiegeling moet zijn van onze Vlaamse samenleving. Of het nu gaat over personeelsleden met een arbeidshandicap of met een migratieachtergrond, of over vrouwen in topfuncties: die afspiegeling is erg belangrijk. Ik vind daarom dat de professionalisering van de taalmethode erg positief is. Dat zorgt ervoor dat wij het streefcijfer van 4 procent voor personeelsleden met een migratieachtergrond dicht benaderen.

Nu de telmethode is veranderd en wij het cijfer van 4 procent bijna hebben bereikt, mag het streefcijfer worden bijgesteld. En die laatste wens inspireerde mij tot mijn vraag. Ik dring dus aan op een spoedige bijsturing. Ik heb het gevoel dat in de loop van de wedstrijd de spelregels zijn gewijzigd. Die afspiegeling moet er komen.

De heren Van Malderen en Kennes, en ook u, in uw antwoord, hebben erop gewezen dat er in de entiteiten van de Vlaamse overheid zeer grote verschillen zijn. Aansporingen om beter te doen, zijn nodig. U had het over De Lijn, Kind en Gezin, de VDAB, het AFM. Zij halen ruimschoots het streefcijfer. Er zijn ook departementen die geen of minder dan 1 procent personeelsleden met een migratieachtergrond in dienst hebben. Ik stel dus vast dat er nog heel veel werk aan de winkel is.

Minister Geert Bourgeois: Op wat de heer Kennes zei, heb ik geen antwoord of repliek te geven. Mijnheer Van Malderen, ik heb steeds gezegd dat de vakbonden een punt hebben. Zij waken over de gelijke toegang. De aanwervingen moeten objectief gebeuren, met respect voor de belangen van iedereen. Het kan natuurlijk niet dat iemand met een diploma wordt achteruitgesteld, ten voordele van iemand zonder diploma. Ik begrijp dat zij over die zaken waken. Het is dus niet zo gemakkelijk om een oplossing te vinden. Ik liet de procedure evalueren en stuurde een omzendbrief. Het resultaat is na één jaar bedroevend, ook al zijn er

verzachtende omstandigheden in te roepen. Het is immers nog maar het eerste jaar, bovendien beleven we een neergaande conjunctuur. Toch is het zo dat men terughoudend staat tegenover het systeem, zowel bij diegenen die rekruteren als bij de vakbonden.

Wat de taaltest betreft, meldde Selor dat het die niet wil afnemen. Het kabinet van staatssecretaris Bogaert was aanwezig toen Selor die verklaring heeft afgelegd. Wat de spelregels betreft, moet ik zeggen, mijnheer De Loor, dat wij die niet hebben gewijzigd. De definitie is dezelfde gebleven, maar de telmethode is verfijnd. Dat is een goede zaak, zoals u ook zelf zei. Ik denk niet dat deze regering nog nieuwe streefcijfers moet bepalen. Het diversiteitsbeleid moet in 2014 nieuwe doelstellingen krijgen. Ik heb de opdracht gegeven te evalueren. Wij hanteren nu de definitie van het VESOC, en dat zorgt voor een nieuwe context. Ik heb daarom een advies gevraagd. Ofwel blijven wij werken met de EU-15-landen en beschouwen wij de mensen die van daarbuiten komen als mensen die behoren tot een andere nationaliteit, ofwel werken wij met een beperktere groep van mensen die wij beschouwen als mensen die behoren tot een andere nationaliteit. Maar in dat laatste geval is de doelgroep waarbinnen kan worden gerekruteerd veel ruimer. Dat alles moet goed worden afgewogen: blijven wij de definitie ongewijzigd hanteren, en wat is het streefcijfer?

Ik ben het met u eens dat het meer zou mogen zijn. Toch mag dit resultaat worden gezien. Een aantal entiteiten scoren beter. Er zitten erg kleine entiteiten bij, zoals de Vlaamse Regulator voor de Media, waar een twintigtal, hooggespecialiseerde mensen werken. Het is natuurlijk erg moeilijk om daar die 4 procent te realiseren. Voor die kleine entiteiten moeten wij begrip opbrengen voor hun situatie, maar voor de grote is er geen excuus. Voorts wil ik zeggen dat minister Smet voor de mensen die werken onder het diploma dat zij in hun thuisland hebben verworven, een nieuwe procedure voor de erkenning en gelijkschakeling van diploma's bij het National Academic Recognition Information Centre (NARIC) heeft goedgekeurd. Dat is belangrijk voor de hooggeschoolden. Het is belangrijk dat die mensen de procedure doorlopen. Wij hebben op dat vlak een voorbeeldfunctie.

Wat de hoge ambtenaren betreft, duurt het allemaal een tijdje. In mijn agentschap is er een algemeen directeur. Op dit ogenblik zijn het nog uitzonderingen. Misschien kun je dat een beetje vergelijken met de doorstroming van vrouwen naar de top. Er is een zeer sterke vertegenwoordiging van vrouwen in het algemene personeelsbestand. We zitten ongeveer op een derde in het middenkader, maar nog niet in het topkader. Naarmate dat die basis er is en dat het middenkader al een derde benadert, denk en hoop ik dat we binnenkort de streefcijfers van een derde in het topkader zullen kunnen halen.

Hetzelfde geldt voor mensen van allochtone origine. Als je natuurlijk niet eerst de klim kunt maken naar het middenkader, zal er automatisch ook een veel lagere doorstroming zijn. Het zal jammer genoeg dus wat meer tijd vragen, tenzij je zou werken met het Amerikaans systeem, waarbij de administraties samen met de regeringen verdwijnen en je steeds start met een tabula rasa en totaal nieuwe mensen aanwerft. Aangezien er bij ons een ander systeem geldt, zal het nog wel een tijdje duren. Ik denk dat we allemaal op dezelfde lijn zitten.

Er is recent een studie verschenen over de politieke partijen. We hebben het hier over 4 procent medewerkers en vinden dat te laag. De politieke partijen in Vlaanderen, leden en bestuursleden, komen niet eens aan 4 procent. Het is dus een probleem van alle niveaus. We moeten er in een positieve sfeer met z'n allen aan blijven werken. Gelukkig zijn er een aantal grote doorbraken, meer en meer ook in echte voorbeeldfuncties, gelukkig ook op het scherm. De achterstand is echter nog te groot, daarover ben ik het met u eens. Het is complex, het gaat om een hele keten. Ik hoop dat we met z'n allen onderschrijven dat we moeten inzetten op de hele keten. Zo niet gaan we nog een hele tijd onderaan bengelen in die OESO-rankings. Ik vind dat beschamend. Dat hoort toch niet bij de status die we wensen op te houden. Ik zou liever hebben dat er over afzienbare tijd betere rankings kunnen komen. Ik weet bijvoorbeeld dat er discussie is geweest over OD XXIII. Ik ben er steeds meer van overtuigd dat we echt alle talenten een kans moeten geven, ook in het onderwijs.

De cijfers van schoolse uitval zijn bijzonder bedroevend. In de cijfers van schoolse uitval spelen ook wel andere factoren, zoals culturele factoren. Ook het middenveld om die ouders te motiveren ontbreekt. In de jaren 60 werden de kinderen van arbeiders gemotiveerd en gestimuleerd om hun kansen te wagen. Dat speelt ook mee. Maar ik ben ervan overtuigd dat taalachterstand een veel te groot effect heeft bij een aantal cijfers. Er is twee derde schoolse achterstand in het secundair onderwijs. Dat ligt toch niet aan de kwaliteit van ons onderwijs. De inzet van onze leerkrachten is in de loop van de jaren niet minder hoog. Ik denk niet dat die mensen minder sociaal zijn of zich minder inzetten voor de leerlingen. We moeten de hele keten aanpakken, ook onze eigen overheid.

Voor de entiteiten die het streefcijfer niet halen, wordt het mee opgenomen in de evaluatie van de leidend ambtenaar. Dat is goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De betrokken vakminister moet daar op dat moment rekening mee houden. Je kunt al die entiteiten natuurlijk niet over dezelfde kam scheren, dat is logisch. Het ontslaat de leidende ambtenaren niet van een hogere inspanning daartoe.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, u hebt in uw repliek terecht verwezen naar de studie over de politieke participatie. Op dat vlak moeten de verschillende politieke organisaties inderdaad de hand in eigen boezem steken.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het OESO-rapport over inburgering in Brussel - 75 (2013-2014)

Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over een mogelijk verplicht inburgeringstraject in Brussel - 95 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Voorzitter, minister, collega's, deze gekoppelde vragen om uitleg werden verleden week uitgesteld. Minister, in die context is het misschien wel interessant dat u de antwoorden in het kader plaatst van wat er gisteren is gebeurd, er is namelijk over gepraat in de samenwerkingscommissie Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) Brussel.

Mijn vraag om uitleg behandelt het OESO-rapport over Brussel waaruit blijkt dat Brussel slecht scoort voor inburgering, terwijl Vlaanderen hier volgens de OESO veel beter in scoort. Zo zou Brussel – en ook het federale België – bijvoorbeeld lessen kunnen trekken uit het feit hoe Canada op voorhand selectief te werk gaat om migranten aan te trekken. Brussel scoort immers erg slecht wat betreft de tewerkstelling van migranten.

Uiteraard komen die vaststellingen niet uit de lucht vallen. Naar aanleiding van een uitspraak van Brussels minister-president Vervoort hadden we het in deze commissie op 21 mei van dit jaar nog over een mogelijk verplicht inburgeringstraject in Brussel. Toen zei u onder meer het volgende: “Ik denk dat het goed zou zijn dat er op ministerieel niveau een eerste contact zou zijn om het over een aantal algemene zaken te hebben, want er zal nogal wat moeten worden afgestemd. Ik wil dat natuurlijk doen samen met minister Grouwels. Als alles goed gaat, kan er verder werk worden gemaakt van een concrete invulling, waar ik nu liever niet op inga.”

Verder zei u nog: “Er is dus nood aan een grote investering in capaciteit, aanpak en afstemming. Dat zal vooral een zaak zijn voor de volgende regeerperiode, maar het zou een goede zaak zijn, mochten nu alle voorbereidingen kunnen worden getroffen, mocht al het regelgevend werk kunnen gebeuren en mochten alle samenwerkingsafspraken kunnen worden gemaakt, zodat we zeer voluntaristisch werk kunnen maken van dit kantelmoment dat zich nu aandient.”

Minister, hoe staat u tegenover de conclusies van de OESO? Heeft de ontmoeting op ministerieel niveau reeds plaatsgevonden? Zo ja, wanneer en wat waren de belangrijkste conclusies? Indien nee, wanneer zal dit wel plaatsvinden? Kunt u al een termijn vooropstellen wat betreft de uitwerking van het regelgevende werk? Wat is de stand van zaken omtrent de doelgroepdetectie in Brussel?

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, we hebben inderdaad gisteren al een overleg gehad in de Raad van de VGC in Brussel, waar het grootste deel van mijn vragen is beantwoord in de toelichting die u bent komen geven. Toch stel ik mijn vraag opnieuw in het Vlaams Parlement, uit respect voor de collega's. Het gaat over het interview met Brussel Deze Week van 26 september 2013, waarin u een lans breekt voor Brussel. U hebt het onder meer over de inburgering in Brussel, waarvoor gesprekken lopen met alle betrokkenen. U meldt dat de plannen die de Brusselse bewindsvoerders met de verplichte inburgering in Brussel koesteren, niet helemaal gelijk lopen met hoe inburgering in Vlaanderen al verschillende jaren loopt.

In de commissievergadering van 21 mei 2013 hebt u hier al gezegd dat u “een brief hebt gestuurd naar de minister-president met de vraag om aan tafel te gaan zitten”. Ondertussen weet ik dat u hem ook hebt aangesproken. Dat vond u een “logische stap”. U wilde het “niet op een drafje” laten gebeuren. Verder zei u: “Dit zal vooral een zaak zijn voor de volgende regeerperiode, maar het zou een goede zaak zijn, mochten nu alle voorbereidingen kunnen worden getroffen, mocht al het regelgevend werk kunnen gebeuren, mochten alle samenwerkingsafspraken kunnen worden gemaakt, zodat we zeer voluntaristisch werk kunnen maken van dit kantelmoment dat zich nu aandient.” Daarmee verwijst u naar het feit dat de Franse Gemeenschap in Brussel ook voor een verplicht inburgeringstraject wil gaan in de toekomst.

Minister, kunt u een stand van zaken geven van de onderhandelingen die in Brussel over een samenwerking van de VGC, la Commission communautaire française (COCOF), de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) en de Vlaamse overheid inzake inburgering aan de gang zijn? Hoe zal dit overleg worden georganiseerd en gestructureerd en wie maakt er deel van uit? Voor de collega's die de GGC niet kennen, daar komen Nederlandstaligen en Franstaligen elkaar tegemoet, zoals voor de ziekenhuizen.

Zit u op dit overleg op dezelfde golflengte als de verantwoordelijke in het College van de VGC, minister Grouwels? Hebt u al een duidelijker zicht op de contouren van het Vlaamse en het GGC-inburgeringsbeleid dat in Brussel op de sporen staat, meer specifiek over de doelgroep van de inburgering, de aanmelding en het onthaal, de inhoud van het inburgeringstraject, de controle op de verplichte inburgeraars en de sanctiemogelijkheden voor wie zich aan zijn inburgeringsplicht onttrekt?

Mijnheer Segers, u haalt aan dat de OESO een slecht rapport geeft aan de inburgering in Brussel, hoogstwaarschijnlijk terecht, omdat er geen verplichte inburgeringstrajecten zijn. Brussel is een aankomststad. Ik hou van Brussel, dus ik vind dat ik daarop moet reageren. U haalt het voorbeeld van Canada aan, maar dat is een land met bijna geen inwoners, die zijn verplicht om proactief mensen te ronselen. Hoe zou je zelf zijn als er geen mensen zouden wonen in België? Ik zou ook gaan ronselen. Het is een mooi voorbeeld, maar wij zitten wel in

een specifieke situatie, waarin we het moeten doen met de mensen die hier zijn. U hebt het over immigratie, niet over integratie.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Het heeft inderdaad een tijd geduurd voor onze Franstalige burenen/landgenoten tot het inzicht zijn gekomen dat zo'n verplicht inburgeringstraject gunstig zou zijn. De huidige Brusselse minister-president heeft wat uitgesproken standpunten in die zin ingenomen. Mijn bezorgdheid is dat, wanneer mensen zich inburgeren in Brussel, in Wallonië of in Vlaanderen, het goed zou zijn dat we tot een afstemming zouden kunnen komen. Voor wie zo'n inburgeringstraject heeft doorlopen, zouden er ook vrijstellingen kunnen worden uitgewerkt of zoiets. Het zou jammer zijn als we totaal verschillende trajecten met totaal verschillende ambities en doelstellingen zouden ontwikkelen, op zo'n kleine oppervlakte. De kans dat mensen, zeker nieuwkomers, eens in een andere regio terecht komen, is zeer groot. Omdat Brussel een grote instroompoort is en blijft, is de kans groot dat mensen eerst in Brussel verblijven en dan naar Vlaanderen gaan. Tijdig afstemmen en zoeken naar gelijkgestemde violen, zou een goede zaak zijn.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Het zijn bijzonder interessante vragen. Het is de tweede keer dat we het in de commissie hebben over het inburgeringsbeleid in Brussel. Ik had gisteren, zoals mevrouw Zamouri zei, het genoeg en de eer om over een grotendeels gelijklopend onderwerp te kunnen spreken voor de gezamenlijke bijeenkomst van de VGC in Brussel en onze zes Vlaamse parlementsleden uit Brussel. Alle Vlaamse ministers komen om beurt voor die commissie. Ik heb daar grotendeels al tekst en uitleg kunnen geven, mevrouw Zamouri. Niets belet u natuurlijk om uw vraag aan te houden, ik had niets anders verwacht van u.

Zoals de heer Kennes zegt, is in mei gebleken dat ook de PS in Brussel voorstander is van verplichte inburgering. Dat signaal kwam er bij monde van een interview met minister-president Vervoort in De Morgen. Ik heb onmiddellijk gereageerd. Ik heb contact genomen – en ik heb dat hier toegelicht in de commissie – met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. We hebben vergaderd op 8 juli in hotel Errera over dit en andere onderwerpen. Dat was een constructief overleg met minister-president Vervoort en minister Grouwels over de verplichte inburgering in Brussel.

De Commission Communautaire Française (COCOF), aan wie de bevoegdheid aan Franstalige kant gedelegeerd is, heeft ondertussen een ordonnantie met betrekking tot inburgering. De ordonnantie heeft geen verplichtend karakter net zoals ons inburgeringsbeleid niet verplicht is. De COCOF noch wij hebben daar de bevoegdheid toe. Brussel is nu eenmaal wat het is. De regeling is complex. Het verplichtend karakter kan alleen door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden opgelegd. Dat veronderstelt dialoog en afstemming.

De regeling van de COCOF en van de Vlaamse Gemeenschap verschilt. De doelgroepomschrijving en de trajectomschrijving verschillen. Dat laatste is op zich minder erg. Om samen iets te ondernemen moeten we eerst een samenwerkingsakkoord afsluiten tussen de Vlaamse Gemeenschap, de COCOF en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Dat moet uitmonden in een ordonnantie, zo niet is er geen normerend kader, geen verplichting en geen mogelijkheid tot handhaving.

Mijns inziens, maar dat moeten we nog nader bekijken vanuit institutioneel en bevoegdheidsverdelende oogpunt, moet er een gemeenschappelijke sokkel worden gevonden voor minstens drie zaken.

Nieuwkomers zijn voor ons mensen die hier tot één jaar verblijven na hun inschrijving in het Rijksregister, voor de COCOF mag dat oplopen tot drie jaar. Dat verhoogt de doelgroep immens. Ik heb daar gisteren al op gewezen. We zullen tot een akkoord moeten komen. Dat

heeft ook enorme budgettaire consequenties. Dat verschil is groot. Ik weet het niet meer precies, maar ik geloof dat er in het Brusselse Gewest per jaar een even grote instroom is als in heel Vlaanderen. Dat is een immense instroom, dat betekent ook een groot budget. Los van die pragmatische overweging moeten we overeenstemming vinden over de doelgroep, de verplichting en de handhaving.

We hebben in Vlaanderen gekozen voor een eigen boetesysteem, na een aanvankelijk systeem van correctionele straffen. Het wordt niet zo vaak toegepast maar blijkt efficiënt te zijn. We passen het boetesysteem toe op de twee categorieën: de verplichten en de rechthebbenden die een contract afsluiten met ons. We verwachten dat zij dat contract nakomen, dat kost ons veel geld, een traject kost 1500 euro. Bij niet-naleving worden er boetes toegepast. De boetes werken vooral als stok achter de deur. De cijfers tonen aan dat er meer trajecten zijn waar de verplichting en de boetes gelden; meer trajecten komen tot een goed einde.

Verder moeten we afspraken maken over het onthaal. We hebben ons eigen onthaalbureau dat uitstekend werkt maar nu natuurlijk op basis van vrijwilligheid, eigen ‘opsporingswerk’, flyers uitdelen, mensen motiveren, mond-aan-mond-reclame, cursisten die reclame maken bij nieuwkomers enzovoort. Dat gaat goed. Met een ander systeem, een verplichting, moeten we voor gemeenschappelijk onthaal zorgen. Er moet doorverwijzing zijn naar de twee trajecten.

Het probleem is niet dat de trajecten verschillen. Vlaanderen heeft sinds jaar en dag een systeem dat bestaat uit een taalopleiding: 120 uur, 240 uur of voor hogeschoolden veel beperkter maar op een zeer hoog niveau en ook sneller; we hebben maatschappelijke oriëntatie en we hebben loopbaanoriëntatie. Dat is een goed systeem. De COCOF regelt dat een beetje anders. Is het traject daarna anders geregeld, tot daaraan toe.

We moeten iets regelen voor de taal. We gaan een elementaire basis Frans moeten geven, zodat ze zich kunnen uitdrukken in het Frans, een soort basiscursus. Dat zal in twee richtingen gelden. Wie een Franstalig traject volgt, zal ook een basiscursus Nederlands moeten volgen. We zullen dat nog bespreken.

We hebben een constructief gesprek gehad. We hebben afgesproken dat minister-president Vervoort een werkgroep zou samenstellen. Dat is er niet van gekomen. Ik stel dat vast, ik stuur geen verwijten, ik wil wel dat er vooruitgang wordt geboekt. Ik heb al gezegd, ik heb minister-president Vervoort zaterdag nog eens aangesproken. Hij wil er blijkbaar absoluut mee doorgaan.

Ik neem nu dus zelf het initiatief om een werkgroep bijeen te roepen, in november. Ik vraag ook meteen dat men zijn vertegenwoordigers zou aanduiden, om wat tijd in te halen, want eigenlijk hadden we al wat verder kunnen staan. Die eerste vergadering zal een kennismaking zijn, en een afbakening van het terrein: waarover moeten we het eens geraken, wat zijn onze werkzaamheden? Iedereen zal ook wat studiewerk moeten doen, in het licht van de bevoegdheidsverdelingen waarvan ik daarnet de grote lijnen heb geschetst.

Aan de hand van het gesprek van 8 juli mag ik alleszins zeggen dat de minister-president en minister Grouwels hebben bevestigd dat ze het eens zijn met de grote lijnen, dat we moeten kunnen komen tot een verplichte inburgering. Verplichting impliceert uiteraard ook handhaving, een gemeenschappelijke sokkel van wie verplicht is. Dat is evident. We kunnen niet zeggen dat er een verplichting is als er geen sprake is van één doelgroep die daaronder valt.

Het aanbod kan dan door de twee gemeenschappen worden georganiseerd. Dat zal ons toekomstige op te richten extern verzelfstandigd agentschap (EVA) zijn, en aan de andere kant de Commission communautaire française. Het is dan ook hun zaak om daartoe instrumenten te ontwikkelen.

Mevrouw Zamouri, ik kan me daar niet op vastpinnen en er zijn grote staatsmannen die gezegd hebben dat men zich nooit mag uitspreken over een termijn, maar ik heb gisteren toch de hoop geuit dat we nog in deze regeerperiode zouden kunnen komen tot een samenwerkingsakkoord, dat leidt tot een ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. We moeten realistisch zijn: de uitvoering daarvan gebeurt ten vroegste vanaf 1 januari 2015. Een vroegere datum is absoluut niet realistisch.

Onze begroting is trouwens ook gemaakt, net als die aan Brusselse zijde. Dit zal dus geld kosten. Dit zal op de regeringstafel moeten liggen. Men kan niet uitbreiden naar Brussel en gaan voor een verplichte inburgering als men er geen centen voor uittrekt. Dankzij het goede werk van het Brussels onthaalbureau (bon) bereiken we nu 2000 inburgeraars in Brussel, maar daar komen jaarlijks 34.000 à 35.000 mensen binnen, als ik me niet vergis. Die doelgroep is dus immens.

We zullen natuurlijk afwachten wie kiest voor het Franstalige traject en wie kiest voor het Nederlandstalige traject, maar u kunt er zeker van zijn dat dit voor de Franstaligen een zware budgettaire impact zal hebben, en dat dit ook voor ons een budgettaire impact zal hebben. Alleen dus al vanuit dat oogpunt, en ook om alles in lijn te brengen en klaar te hebben, om mensen te hebben om dat aan te pakken, om die trajecten te doen, lijkt het me realistisch te gewagen van ten vroegste 1 januari 2015, misschien zelfs iets later.

Het lijkt me nu ook niet van het allergrootste belang om vandaag een precieze datum te hebben. Nogmaals, ik pin me daar echt niet op vast. Als die werkgroep goed vooruitgaat, zou dat echter haalbaar moeten zijn. Het is tenslotte ook niet zo'n reuzegroot werk om die afspraken te maken die ik daarnet heb geschetst.

Mijnheer Segers, voor de doelgroependetectie hebben we de decretale basis gelegd in het nieuwe decreet, het decreet betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid van 7 juni 2013. De Raad van State heeft daar geen opmerkingen over gemaakt. Op basis daarvan gaan we nu dus ook voor het eerst kunnen werken met de Kruispuntbank Inburgering (KBI), zodat we net zoals in het Vlaamse Gewest die gegevens binnenkrijgen van de doelgroep. Tot nu toe probeerde men mensen te bereiken op basis van vrijwilligheid. Als een integratiedienst echter meteen die gegevens heeft via de KBI, dan weet men onmiddellijk welke mensen kunnen worden aangeschreven, op welke mensen men zich kan richten. Dat is totaal anders en comfortabeler werken, hoewel – zoals ik vrijdag trouwens ook heb gezegd bij de tiende verjaardag van het Huis van het Nederlands – zowel het Huis van het Nederlands als bon in Brussel schitterend werk leveren, precies omdat dit in een heel moeilijke context is en zonder dat we die band met de KBI hebben. Er zijn twee gemeenten waarmee er een samenwerking is, maar dat is het dan ook.

Op het ogenblik dat die artikelen in werking treden, gaan we specifiek een machtiging vragen bij het Sectoraal comité van het Rijksregister om ook voor Brussel het EVA toe te laten die informatie uit het Rijksregister binnen te krijgen.

Er werd me gevraagd hoe ik tegenover die OESO-conclusies sta. We hebben al wat gesproken over OESO-rapporten. Uit dat OESO-rapport blijkt inderdaad dat België het niet goed doet op het vlak van de tewerkstelling van alloctonen. Enkel Turkije en Polen doen het slechter. Uit de cijfers van de Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND), die u kent, blijkt ook dat de tewerkstellingsgraad van alloctonen in Brussel lager ligt dan in het Vlaamse Gewest.

Ik heb hier de cijfers van de FOD Werkgelegenheid over de werkzaamheidsgraad van de immigrantenbevolking volgens nationaliteit voor 2011. In het Vlaamse Gewest is er een werkzaamheidsgraad bij niet-EU-immigranten van 46,3 procent. In het Waalse Gewest is dat maar 33,8 procent. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is dat 36 procent.

We hebben het daarnet al gezegd: we kennen een instroom die in grote mate een 'passieve' instroom is, wat natuurlijk zijn implicaties heeft. Dat ontslaat ons er niet van een zeer geïntegreerd beleid, een horizontaal beleid te voeren. We mogen ons absoluut niet vergelijken

met migratielanden op dat vlak. Vaak wordt die vergelijking echter gemaakt. Er wordt verwezen naar de voordelen van migratie, terwijl wij op dat vlak starten met een achterstand. We moeten veel grotere inspanningen leveren om die mensen aan de slag te krijgen op de arbeidsmarkt dan als er sprake is van een actief migratiebeleid.

Daarnet zei ik dat 45 procent van de mensen die in Québec binnenkomen, veertien jaar scholing heeft, en dan spreek ik niet over kleuteronderwijs. Dat is natuurlijk een totaal andere populatie dan bij ons. Ik zal daar nu echter niet meer uitvoerig op ingaan. We moeten ervoor zorgen dat we al die talenten kunnen activeren, dat we al die talenten aan bod kunnen laten komen in onze samenleving. Dat is de bedoeling van het integratie- en inburgeringsbeleid.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord op alle deelfacetten van de vraag. Met dat antwoord op deze vraag, die wordt gesteld in opvolging van onze vragen van mei, mogen we tevreden zijn. Het was dus inderdaad geen losse flodder van de nieuwe minister-president. Die wil er inderdaad werk van maken, en dat verheugt ons.

We zijn zeker ook tevreden over de aanpak van onze mensen in Brussel. Ik hoor in verband met de samenwerking dat de bereidheid er is om echt gebruik te maken van dit moment. Het is een echt kantelmoment. Dat is niet alleen voor Brussel goed, maar ook voor de Rand. De heer Kennes wees er terecht op dat die mensen nu naar Brussel komen, maar over vijf jaar gaan ze de grens misschien over en zitten ze in de Rand, of omgekeerd. Het is goed dat er een gemeenschappelijk beleid komt.

In die context is ook vorige week in de commissie voor de Rand het aspect van de ont nederlandse aangehaald en de toename van de anderstalige instroom in de Rand. Dit zijn belangrijke stappen, niet om dit probleem volledig op te lossen, maar om er serieus aan tegemoet te komen ook vanuit de Brusselse context. Zelfs mensen die voor het Franstalige traject zouden kiezen, zouden ook direct dat aspect van de Vlaamse Gemeenschap mee hebben.

Ik ben dus tevreden met de antwoorden. We zullen uiteraard de verdere opvolging doen voor wat de termijn betreft. Het zou mooi zijn indien we dit nog in volle voorbereiding tijdens deze legislatuur kunnen doen, zodat we er vrij snel mee kunnen starten in een nieuw regeerakkoord. Het zou goed zijn als dan de belangrijkste voorbereidingen al achter de rug zijn.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik wil u ook bedanken voor uw uitleg. Het siert u natuurlijk dat u het initiatief hebt genomen om de werkgroep in november bij elkaar te roepen. Dat is een heel goede zaak.

Ik heb nog een vraagje. Momenteel zit de bevoegdheid voor inburgering dus bij uw collega-minister Grouwels. Zij zal het binnen de VGC op zich nemen. Ik plaats daar toch een vraagteken bij, want minister Grouwels is bevoegd voor welzijn. Valt die materie werkelijk binnen Welzijn? Ik weet natuurlijk niet of u er de bevoegdheid over hebt, ik weet niet wie die op zich zal nemen. Of is de bevoegdheid transversaal? Inburgering beslaat zowel onderwijs, welzijn, vorming als andere aspecten. Ik zou gewoon willen weten of dat de juiste keuze is. Het is een aandachtspunt. Kunt u daarover nadenken als minister bevoegd voor inburgering in Vlaanderen? Kunt u mij er iets meer uitleg over geven?

U had het ook over de kost. Ik denk dat de kans groot is dat de Franstalige en de Nederlandstalige gemeenschap elkaar zullen vinden. Als dat gebeurt, moeten we het echt omarmen, dan moeten we ons echt inzetten voor al wie de keuze maakt voor een Nederlandstalig traject en die dus duidelijk een kant kiest – om het met die woorden te zeggen. We moeten dan de moed hebben om te zeggen dat Brussel ook onze hoofdstad is, dat we ervoor gaan en dat we er geld voor op tafel leggen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, minister, ik dank u voor het antwoord en ik onthoud in het bijzonder de complexe schets van hoe de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Gemeenschap, COCOF en GGC juist moet verlopen. We moeten de spitstechnologie die we in ons land hebben ontwikkeld op het vlak van institutionele organisatie, hier natuurlijk ook respecteren.

Ik ben blij dat u zelf een initiatief neemt, want dat was nog niet gebeurd. Het zal plaatsvinden in november. Ik ben blij dat u het initiatief neemt.

Wanneer een inburgeringstraject in Brussel tot stand komt en mensen kunnen kiezen voor een Nederlandstalig traject, dan hoop ik dat we er genoeg op inzetten. Het Nederlandstalig onderwijs heeft een heel goede reputatie in Brussel, mensen weten dat het de toekomst van hun kinderen veel kansen geeft. Brussel is een veeltalige stad, maar ik hoop dat we komen tot een traject waarbij mensen zich ervan bewust zijn dat als ze ervoor kiezen dat heel wat zaken in het Nederlands gebeuren, hun toekomstkansen en die van hun omgeving vergroten.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, dames en heren, ik dank u voor de reacties. Ik meen dat we met zijn allen vinden dat dit een opportuniteit is. Lange jaren is die opening er aan Franstalige kant niet geweest – nu wel, parlamentsbreed. We moeten de opportuniteit aangrijpen. Wij zullen er in elk geval alles aan doen om tot een regeling te komen, ook al is het inderdaad een complexe aangelegenheid. Het is ook de eerste keer dat we ermee geconfronteerd zijn, de eerste keer dat we zullen proberen om met de GGC tot een ordonnantie te komen. Dat is nu eenmaal de bevoegdheidsverdeling. Als we het eens kunnen worden over de drie basissokkels, moet het ook vooruit kunnen gaan.

Wat de vraag betreft over de situatie binnen Brussel, mevrouw Zamouri, daar kan ik mij natuurlijk niet over uitspreken. Ik wil wel beklemtonen dat wij niet gedelegeerd hebben aan de VGC, maar de COCOF treedt in de plaats van de Franse Gemeenschap. Dat gebeurt met toepassing van artikel 138 van de Grondwet. De Franstaligen hebben die bevoegdheid gedelegeerd aan de COCOF. Wij hebben dat niet gedaan. Het is de Vlaamse Gemeenschap die actief optreedt in Brussel. Het samenwerkingsakkoord zal ook gesloten moeten worden tussen de Vlaanderen overheid, de Vlaamse Gemeenschap, enerzijds en COCOF anderzijds, en de GGC samen.

Het zal dus ons agentschap zijn dat in oprichting is, dat uitvoering zal geven aan ons beleid zoals wij het voeren. Ik heb wel gezegd, ook gisteren tijdens de gemeenschappelijke vergadering – en dat werd hier ook al bevestigd –, dat onze VGC de regierol zal vervullen, met de actoren zal overleggen en de prioriteiten zal bepalen. Ik heb gisteren het volgende voorbeeld gegeven. Stel dat men zegt dat het een prioriteit is om beleid te voeren gericht op de anderstalige ouders van kinderen die naar onze Nederlandstalige scholen komen, dan is het aan de VGC om te zeggen wat de lokale beleidsprioriteiten zijn, net zoals een integratiedienst in Houthalen-Helchteren of in Antwerpen of in Mechelen of eender waar dat doet. De subsidiariteit zal er ook spelen. Ze kunnen de regierol vervullen. Dit omvat de bepaling van de prioriteiten. Dit moet natuurlijk passen binnen de context van het beleid dat het Vlaams Parlement vastlegt. Het is niet de bedoeling een afwijkend beleid te voeren of naar een welzijnsbeleid terug te keren. Dat zal niet gebeuren. Het gaat om de grote lijnen van het burgerschap.

Verder heb ik gisteren al verklaard dat bepaalde zaken door de volgende Vlaamse Regering moeten worden aangepakt. Wie a zegt, moet b zeggen. We kunnen niet jarenlang beweren dat we eigenlijk ook in Brussel tot een verplichte inburgering zouden moeten komen en daar dan niet de budgettaire consequenties uit trekken. Dit kost geld. Nu kost elk traject 1500 euro. Indien we een hele doelgroep toevoegen, moeten we daarvoor ook centen uittrekken. Indien we dit niet zouden doen, zouden we een stommeit begaan. We willen een beleid in de

hoofdstad voeren. We moeten hiervoor middelen uittrekken. Dat zal tijdens de volgende regeringsvorming ter sprake moeten komen.

Ik ben het absoluut eens met de heer Kennes. Afgelopen vrijdag heb ik tijdens de viering van de tiende verjaardag van het Huis van het Nederlands verklaard dat het Nederlands in Brussel ondertussen een sterk merk is geworden. We hebben 2000 inburgeraars. Elk jaar trekken echter ook 20.000 mensen naar het Huis van het Nederlands om Nederlands te leren. We hebben die dag mooie getuigenissen gehoord. Veel mensen leren Nederlands omdat dit voor hen de weg betekent naar een job in Brussel of in de Rand, waar vaak tweetaligheid wordt gevraagd. Exact dezelfde dag heeft de luchthaven van Zaventem aangekondigd te verwachten de komende tien jaar 10.000 bijkomende jobs te kunnen aanbieden. Er zijn nu al honderden vacatures. De mensen uit Brussel weten natuurlijk dat het een troef is Nederlands te spreken indien ze een job in Vlaams-Brabant vinden die rechtstreeks of onrechtstreeks aan de luchthaven is gerelateerd. Ik ben het daar volkomen mee eens.

We moeten op dit positief elan voortbouwen. Het is onze hoofdstad. Ik ben blij dat we daarover in dezelfde termen spreken. De positieve uitstraling van het Nederlands is een sterk merk. We moeten dit handhaven. Die boodschap slaat bij veel nieuwkomers aan. Ze kunnen dit ook aan de kansen op een toekomst en op een job verbinden. Ik concludeer dat we het in deze commissie eens te meer over de grote lijnen eens zijn.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de rol van religie in het integratiebeleid en de interreligieuze dialoog - 233 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, als inleiding zou ik even willen verwijzen naar een evenement dat op 27 september 2013 in het Vlaams Parlement is georganiseerd. Tijdens die bijeenkomst over de interlevensbeschouwelijke competenties in het licht van de dialoog en de samenwerking tussen de levensbeschouwingen op school hebben de vertegenwoordigers van zeven levensbeschouwingen, de minister van Onderwijs en de voorzitter van het Vlaams Parlement hun handtekening gezet onder het engagement ter zake.

De globalisering en de migraties hebben het levensbeschouwelijk landschap in Vlaanderen de voorbije decennia veel diverser en geschakeerder gemaakt. Naast de vier erediensten die al in de 19e eeuw zijn erkend, zijn de in jaren 70 ook de islam en de orthodoxie erkend. Als we het over levensbeschouwingen hebben, mogen we daarnaast niet vergeten dat er in Vlaanderen en in zijn hoofdstad Brussel ook boeddhisten, hindoes, jaïns, shintoïsten en aanhangers van het sjamanisme, de wicca en de Asatru leven. Ik vergeet er ongetwijfeld nog een aantal die niet op mijn netvlies zijn beland.

De komst op korte tijd van nieuwe levensbeschouwingen stelt ons voor grote uitdagingen, niet het minst de bevordering van een vruchtbare dialoog met alle betrokkenen. We moeten niet onder stoelen of banken steken dat de komst van de nieuwe levensbeschouwingen niet enkel met nieuwsgierigheid naar exotisme gepaard gaat. Dit zorgt ook voor maatschappelijke inspanningen. Het inburgeringsbeleid moet hier bijzondere aandacht aan besteden.

De levensbeschouwing wordt, zeker als het om de islam gaat, vaak gezien als een hinderpaal op de weg naar een volwaardige participatie aan het westers samenlevingsmodel. Het is niet denkbeeldig dat de spanningen tussen een seculier en een traditioneel islamitisch

maatschappijbeeld in de toekomst kunnen toenemen, onder meer ten gevolge van internationale gebeurtenissen die ook hier kunnen uitdeinen.

Ik heb in deze commissie al vaker gesteld dat de levensbeschouwing van migranten ook een deel van de oplossing van de problemen van de multiculturele samenleving kan bieden. Als we het over de islam hebben, ben ik ervan overtuigd dat de imams en de moskeeën hierbij een rol kunnen spelen. We mogen een aantal problemen echter niet onder de mat vegen.

Op het terrein worden reeds initiatieven genomen. Zo organiseert de beweging Sant'Egidio volgend jaar een internationale vredesbijeenkomst in Antwerpen. Er worden meer dan 300 religieuze leiders verwacht. Recent hebben de instanties betreffende de erkende levensbeschouwingen in het Vlaams Parlement een gezamenlijk engagement ondertekend met betrekking tot de wijze waarop de internlevensbeschouwelijke competenties in de vakken voor levensbeschouwing aan bod kunnen komen.

Minister, de rol van religie in het integratievraagstuk is in uw beleidsnota en beleidsbrieven al verscheidene malen aan bod gekomen. U hebt laten weten dat u het debat over de rol van de islam in de Vlaamse samenleving niet uit de weg wil gaan.

We mogen dit debat echter niet tot de rol van de islam verengen. Er zijn ook relatief grote migrantengroepen met een christelijke of sikh-achtergrond. De Joodse gemeenschap heeft al een lange geschiedenis in onze samenleving.

Tijdens een toespraak die u in 2010 op het Europees congres van het Hoger Instituut voor Levensbeschouwing, Overheid en Samenleving (HILOS) hebt gehouden, hebt u aandacht besteed aan de dialoog tussen de verschillende levensbeschouwingen en tussen de levensbeschouwingen en de overheid. Ook in uw beleidsbrief is dit thema aan bod gekomen. U hebt toen onder meer verwezen naar een aantal onderzoeken, waaronder het Vlaamse gedeelte van het community actions project van het Europees Integratiefonds (EIF) 'DIRECT: Dialogue for Integration: engaging religious communities'. Hieruit is gebleken dat religieuze gemeenschappen een actief onderdeel van de civiele maatschappij kunnen vormen en op het vlak van sociale cohesie een positieve rol kunnen vervullen.

Het Steunpunt Gelijkekansenbeleid heeft een onderzoek verricht naar de positie van imams en islamconsulenten in Vlaanderen en naar de sociaal-culturele rol van moskeeën. Op basis van deze studie wil u nagaan of het wenselijk of noodzakelijk is de levensbeschouwingen een plaats in het integratiebeleid te geven.

U hebt ook al aangekondigd dat u dit jaar wilde nagaan hoe een interlevensbeschouwelijke dialoog een bijdrage kan leveren aan het overstijgen van verschillen, of er op Vlaams niveau een constructieve dialoog kan worden gevoerd tussen de levensbeschouwingen en de overheid om knelpunten gezamenlijk het hoofd te bieden naar het voorbeeld van initiatieven die al bestaan op het lokale niveau.

Tijdens het debat dat we enkele maanden geleden voerden in de commissie naar aanleiding van de bevraging van Gazet van Antwerpen bij moslimjongeren deelde u mee dat u van verschillende levensbeschouwelijke gemeenschappen al positieve signalen kreeg om mee te werken aan zo'n dialoog, maar dat particuliere omstandigheden ervoor hadden gezorgd dat zo'n dialoog nog niet had kunnen plaatsvinden. U zei daarbij dat u als uitkomst van deze dialoog de plechtige ondertekening van een charter voor ogen had. Het is echter cruciaal dat zo'n dialoog niet beperkt blijft tot een eenmalig event waarbij vertegenwoordigers van de erkende erediensdiensten en levensbeschouwingen publiek met elkaar in gesprek gaan en eventueel een charter tekenen. Om de sociale cohesie te bevorderen moet zo'n dialoog structureel zijn, en moeten ook zoveel mogelijk gewone gelovigen en niet-gelovigen daarbij worden betrokken en niet alleen de woordvoerders of leiders.

Minister, bent u van oordeel dat in het gevoerde integratie- en inburgeringsbeleid de potentiële rol van religies voldoende wordt erkend? Krijgen ze er effectief een plaats in? Hoe kan dit worden versterkt?

Hoe wilt u concreet een structurele dialoog tussen de levensbeschouwingen en de Vlaamse overheid opstarten? Welke onderwerpen zullen hierbij aan bod komen? Wie ziet u als mogelijke partners?

Hoe wilt u concreet een structurele dialoog tussen de verschillende levensbeschouwingen vanuit de overheid stimuleren of faciliteren?

Hoe wilt u de betrokkenheid bewerkstelligen van zoveel mogelijk oude en nieuwe Vlamingen, gelovigen zowel als niet-gelovigen, bij zo'n interlevensbeschouwelijke dialoog?

Hoe zult u inspelen op initiatieven van niet-overheidsactoren die op dit terrein baanbrekend werk verrichten?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Kennes, we hebben inderdaad al een aantal keren de gelegenheid gehad om hierover van gedachten te wisselen.

Ik zit met twee bevoegdheden en raakpunten met betrekking tot het probleem dat u aankaart, met name de bevoegdheid Inburgering en de bevoegdheid Binnenlands Bestuur. Vanuit de bevoegdheid Binnenlands Bestuur subsidiëren wij een aantal religieuze en niet-religieuze materies. De federale overheid staat in voor de erkenning.

Deze materie houdt mij bijzonder bezig. Zoals u zelf hebt gezegd, leven we in een totaal andere samenleving dan pakweg vijftig of zestig jaar geleden toen er bij wijze van spreken een tweedeling was, enerzijds katholieken en anderzijds vrijzinnigen. De levensbeschouwelijke diversiteit is enorm toegenomen. Er zijn een aantal erkende levensbeschouwingen, zowel religieuze als niet-religieuze. Er zijn ook niet-erkende levensbeschouwingen waarvan u er een aantal hebt opgesomd.

Dit heeft ook raakpunten met integratie omdat het gaat over samenleven in diversiteit, ook wat de levensbeschouwing betreft. Het moet de bedoeling zijn om dit op een harmonieuze manier te doen en op basis van een aantal grondbeginselen.

Ik heb hier al herhaaldelijk gezegd dat wij leven in een systeem van scheiding van Kerk en Staat. Ik heb het dan over een positieve neutraliteit ten opzichte van de levensbeschouwingen, in die zin dat de waarde van de levensbeschouwingen, zowel religieuze als niet-religieuze, in ons staatsbestel wordt erkend. Wij erkennen levensbeschouwingen, zij worden ook gesubsidieerd. Wij komen tegemoet in materiële organisaties, in het bouwen en onderhouden van kerken, gebouwen van vrijzinnigen enzovoort. Het is dus een positieve neutraliteit. Ik denk persoonlijk dat dit een goede zaak is, beter dan l'état laïque. Met respect voor de scheiding van Kerk en Staat is het zinvol dat mensen een levensbeschouwing hebben die zin geeft aan hun eigen leven en die mee inspirator kan zijn voor de manier waarop vorm wordt gegeven aan de samenleving.

Vanuit het oogpunt van de overheid zijn alle levensbeschouwingen, religieus of niet-religieus, even waardevol. De waarden die aan de basis liggen van onze samenleving, de verlichtingswaarden, vereisen dat die levensbeschouwingen elkaar erkennen en respecteren en dat zij geen claim leggen op de overheid. Zij kunnen geen staatsreligie worden waarbij andere religies niet worden getolereerd. Dat is niet compatibel met ons stelsel.

Wij gaan uit van een gelijke en een proportionele behandeling van levensbeschouwingen. Zij hebben het recht om zich in het publieke domein te manifesteren. Dat betekent dat de overheid de gemeenschapsvormen, de waarden van levensbeschouwingen erkent, los van de feitelijke eredienst. Dat betekent ook dat wij verwachten van levensbeschouwingen dat zij zich inschrijven in die pluralistische waarden van onze samenleving. Met andere woorden, zij

moeten ermee akkoord gaan dat er meerdere levensbeschouwingen zijn, religieuze en niet-religieuze.

Het raakpunt met integratie is er omwille van de grote toename van de moslimgemeenschap. Ik heb al vaak gezegd dat het integratiedebat niet mag worden verengd tot een discussie over de islam. Wie echter met het debat bezig is, weet dat het er een grote invloed op heeft. In die zin vind ik het goed dat wij pogingen doen om een aantal fundamentele waarden die aan de grondslag liggen van onze samenleving, te laten erkennen vanuit de invalshoek samenleven in diversiteit en vanuit de rol die de overheid daarbij speelt.

Ik ben bezig met de voorbereiding van een interlevensbeschouwelijke dialoog die wat mij betreft zou uitmonden in een charter dat onderschreven wordt door die levensbeschouwingen, waarbij ze die waarden van onze samenleving, gebaseerd op de waarden van de verlichting, zouden onderschrijven. Ze erkennen dan een pluralistische samenleving met een scheiding tussen Kerk en Staat, maar met een positieve waardering voor de levensbeschouwingen, welke ook, ze erkennen de diverse levensbeschouwingen, ze erkennen dat er meerdere levensbeschouwingen zijn in een samenleving, dat niemand een claim heeft op de alleenzaligmakende waarheid of niemand een claim mag leggen op het staatsbestel enzovoort. Dat zijn allemaal dingen die ik een beetje paraphraseer, maar die een basis zouden kunnen vormen van een dergelijk charter.

Als de levensbeschouwingen daarop ingaan – ik heb dat al informeel afgetoetst – is het mijn bedoeling om daar in een volgende fase directer werk van te maken. We zullen vragen aan de diverse levensbeschouwingen of ze bereid zijn om mee te werken aan een colloquium daarover. Dat kan uitmonden in het plechtig ondertekenen van een charter dat die gedeelde waarden bevat, die basisbeginselen van onze samenleving, uitgaande van een positieve waardering en een positieve neutraliteit, en anderzijds ook verwachtingen die gesteld worden door de gemeenschap ten aanzien van die levensbeschouwingen en een respectvolle houding van die diverse levensbeschouwingen ten opzichte van elkaar.

Misschien kan daar wat betreft bepaalde levensbeschouwingen ook een structurele dialoog uit groeien. U weet dat bijvoorbeeld de moslimgemeenschap al de wens geuit heeft om ook op Vlaams niveau in structurele dialoog te gaan omdat wij nu eenmaal een belangrijke actor zijn, dat we daar regelgeving voor hebben en ze ook het belang daarvan inzien.

Het betrekken van zoveel mogelijk mensen daarbij, is een taak van de lokale integratiediensten. We schrijven het op gang brengen van de interlevensbeschouwelijke dialoog in ongeveer elke convenant in. Er worden op tal van plaatsen initiatieven genomen door diverse levensbeschouwingen. Zo zijn er bijvoorbeeld een aantal moskeeën die daar actief in werken. Ze proberen de buurt te betrekken bij de werking, ze organiseren gemeenschappelijke ontmoetingen en activiteiten en dergelijke meer. De sociale cohesie, het ontmoeten van mensen is een zaak die het best op het lokale terrein zou gebeuren.

Ik heb geschetst wat mijn plannen zijn. Het is iets op het Vlaamse niveau. Ik zou het heel positief vinden als we tot dergelijke afspraken kunnen komen, uitmondend in een charter waarvan ik de doelstelling, tamelijk los geformuleerd, heb geschetst.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, ik dank u voor het antwoord en omdat u mijn interesse, bekommernis, bezorgdheid en ook verwachtingen rond deze materie deelt.

Ik wacht natuurlijk nog altijd op wat meer concrete zaken rond de voorbereiding van die interlevensbeschouwelijke dialoog. Die is al een paar keer aangekondigd en de minister heeft daar ook over gesproken in 2010. We zijn nu drie jaar verder en daarom zit ik met enig ongeduld te wachten op meer concrete zaken. Wellicht kunt u nog geen tip van die sluiert oplichten. Bij mij is er een zeker ongeduld om wat meer concrete stappen te zien. Ik twijfel

niet aan de goede intenties en de ambitie van de minister om iets te realiseren, maar het mocht voor mij nog een beetje sneller gaan.

De mensen die een charter mogelijk zullen ondertekenen, zullen uiteraard de woordvoerders zijn, maar ik hoop dat er voldoende initiatieven kunnen doorstromen. De betrokkenen zullen daar in de eerste plaats zelf aan moeten werken, ook ten aanzien van andere niveaus, want zoiets mag niet alleen een zaak zijn van de leidinggevenden binnen de levensbeschouwingen, maar moet een dialoog zijn tussen burgers, tussen mensen van buurten, dorpen en wijken. Daar hecht ik erg veel belang aan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■